

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
22-24 травня 2025 року

Полтава 2025

Юткіна О.В.

студентка *Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

Горголь В.П.

кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ІСТОРІЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ HIP-HOP КУЛЬТУРИ

Розглядаючи соціально-культурні та історичні передумови виникнення hip-hop, неможливо оминати атмосферу Бронкса 1970-х років. Це був час глибокої соціальної нерівності, економічної нестабільності та зростання злочинності. У цих непростих умовах молодь шукала способи самовираження та розради. Вплив афро-американської та латиноамериканської культур був визначальним у формуванні перших елементів hip-hop. Музика, ритми, вуличні зібрання – все це стало підґрунтям для народження чогось нового.

Ключовими фігурами цього періоду стали DJ Kool Herc, Afrika Bambaataa та Grandmaster Flash. Вони не просто крутили платівки на вечірках; вони експериментували зі звуком, створюючи нові ритми та брейкбіти, під які неможливо було стояти на місці. Саме під ці ритми почали з'являтися перші танцювальні рухи, які згодом еволюціонували в брейкінг. Брейкінг став своєрідною формою діалогу, змагання та самовираження на вулицях. Це був танець протесту, танець енергії та молодості.

Простежуючи ключові етапи розвитку hip-hop як танцювальної форми, можна виділити кілька важливих періодів. Перший етап, що припадає на 1970-ті роки, безперечно, пов'язаний із зародженням брейкінгу. Його перші елементи – toprock (танцювальні рухи у стійці), downrock (рухи на підлозі), power moves (силові обертання) та freezes (статичні фіксації) – були спонтанними, але водночас демонстрували неймовірну фізичну силу та координацію.

Другий етап, 1980-ті роки, ознаменувався появою нових стилів на західному узбережжі Сполучених Штатів – popping та locking. Popping з його характерними ізоляціями м'язів та ефектом «хлопка» і locking з його швидкими фіксаціями та комедійними елементами привнесли нову динаміку та різноманітність у hip-hop танцювальну лексику. Важливу роль у популяризації цих стилів відіграло телебачення та музичні кліпи, які зробили ці танці відомими далеко за межами вузьких вуличних тусовок.

Третій етап, 1990-ті роки, став періодом комерціалізації hip-hop. Його елементи почали проникати в мейнстрімну культуру, музичну індустрію, а згодом і в професійну хореографію. З'явився так званий new school hip-hop, який поєднав елементи різних стилів, став більш пластичним та адаптованим до потреб шоу-бізнесу.

Становлення hip-hop культури було б неможливим без впливу знакових особистостей та подій. Піонери брейкінгу, такі як Rock Steady Crew та The Electric Boogaloos, не лише розвивали техніку танцю, але й популяризували його, виступаючи на вулицях та перших хіп-хоп-заходах. Музичні виконавці, такі як Run-DMC та Public Enemy, у своїх текстах та кліпах також несли елементи вуличної культури та естетики hip-hop, розширюючи його аудиторію. Важливу роль відіграли перші фільми про hip-hop культуру, такі як «Wild Style», «Flashdance» та «Beat Street», які візуалізували цей новий рух та зробили його більш зрозумілим та привабливим для широкої публіки. Перші хіп-хоп вечірки та батли стали не лише місцем для танцювальних змагань, але й важливим майданчиком для обміну ідеями та формування спільноти.

Сьогодні ми спостерігаємо вражаючу трансформацію hip-hop з андеграундної субкультури до елемента культурно-освітніх процесів. Те, що колись зароджувалося на вулицях Бронкса, сьогодні вивчається в танцювальних школах та університетах по всьому світу. Елементи hip-hop танцювальних стилів активно використовуються в професійній хореографії, музичних кліпах, рекламних роликах та кіно. Hip-hop став не лише формою мистецтва, але й потужним інструментом соціальної інтеграції, культурного

обміну та розвитку творчої молоді. Включення hip-hop у програми навчання танцювальних закладів свідчить про його визнання як важливого та самостійного напрямку хореографії. Hip-hop продовжує впливати на сучасну вуличну культуру, моду, мистецтво та світогляд мільйонів молодих людей.

Підсумовуючи, можна з упевненістю сказати, що історія та становлення hip-hop – це захоплююча розповідь про народження унікального культурного явища в складних соціальних умовах, його стрімкий розвиток та трансформацію у впливовий напрям світового мистецтва. Розуміння цього шляху є надзвичайно важливим для нас, майбутніх хореографів, адже воно дозволяє не лише опанувати техніку танцю, але й відчувати його душу, його енергію та його історичний контекст. Подальше дослідження історії та розвитку hip-hop у контексті хореографічної освіти відкриває нові перспективи для збагачення навчальних програм, розвитку міжкультурної комунікації та виховання нового покоління танцівників, здатних розуміти та розвивати цей динамічний та багатогранний вид мистецтва.

Список використаних джерел:

1. Chang, J. (2005). Can't stop won't stop: A history of the hip-hop generation. Picador. <https://notestomypastself.wordpress.com/wp-content/uploads/2017/05/cant-stop-wont-stop-a-history-of-the-hip-hop-generation.pdf>
2. Forman, M., & Neal, M. A. (Eds.). (2004). That's the joint!: The hip-hop studies reader. Routledge. <https://bpb-us-e1.wpmucdn.com/sites.psu.edu/dist/f/5180/files/2014/10/FormanNeal-That's the Joint The Hip Hop Studies Readerbook.pdf>
3. Kitwana, B. (2002). The hip hop generation: Young blacks and the crisis in African-American culture. Basic Books. <https://www.jstor.org/stable/42589803>